

BO'LAJAK INFORMATIKA O'QITUVCHILARNI KASBGA TAYYORLASHDA INTEGRATIV YONDOSHUVNI TADBIQ QILISHNING DIDAKTIV O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

Turdiev Baxtiyor Ergashovich

*Termiz muhandislik-texnologiya instituti "Avtomatlashtirish va boshqarish"
kafedrası assistenti*

Chirchiq davlat pedagogika universiteti erkin tadqiqotchisi

Annotatsiya: Maskur maqolada bo'lajak informatika o'qituvchilarni kasbga tayyorlashda integrativ yondashuv asosida kompyuterlarda dasturlarning o'ziga xos algaritim yechimlarini ko'rsatilgan bo'lib informatika o'qituvchilari foydalanishi mumkin.

Kalit so'zlar: integrativ yondashuvlar, o'qituvchi, didaktik, tatqiqoti, kompyuter, axborot texnologiya, DTS, ma'lumotlar, ta'lim, modernizatsiyalangan, foaliyat, strategiya, funktsiya, yondashuv, talaba, fikir.

Аннотация: В статье маскура показаны конкретные алгоритмические решения программ на компьютерах, основанные на интегральном подходе к подготовке будущих учителей информатики, которые могут быть использованы учителями информатики

Ключевые слова: интегративные основы, учитель, дидактика, исследование, компьютер, обучение технологиям, ГОСТ, данные, образование, модернизированный, деятельность, стратегия, функция, подход, студент, идея

Abstract Maskurs article shows specific algorithmic solutions of programs on computers that can be used by computer science teachers based on an integrative approach to training future informatics teachers

Key words: integrative foundations, teacher, didactic, research, computer, information technology, data, education, modernized, activity, strategy, function, approach, student.

Ma'lumki "XXI asr-kompyuter asri" ekan shuningdek "XXI asr intellektuallashtirilgan asr" aks etib bo'ldi. Buni hozirgi davrda ilim fan shuningdek texnika-texnologiya kopyuterlar revojlantirishidan darhol sezish mumkin. Ular asosida interaktiv yondashuvdan va individual ta'limdan bo'lajak o'qituvchilar foydalanmoqda. Shu sababli informatika o'qituvchilari kreativ yondashuv, kabi usullardan foydalanmoqda. Shunga sabab kompyuterlashgan auctoriyalarda talaba yoshlar ilim-fanlarni o'zlashtirishda o'ziga mos dasturlar asosida amaliy, tajriba ishlarini olib borishda turli dasturlardan foydalanishi mumkin.

Informatika fani qo'yidagi misol va masalalarni yechishmini xal qiladi.

- Ixtiyoriy ma'lumot va axborotlarni tashirish
- axborot texnologiya jarayonlarni tekshirishda natija olish bilan bir qatorda ma'lumotlar bazasini qayta ishlashda eng zamonaviy texnologiyalarni yaratish mumkin

-Jamiyatdagi barcha soxalarda ilim fanlarni izlashda kompyuter texnologiyasidan foydalanishning muxandislik texnologiyalaridan unumli

foydalanish muammolarni echishda yaratilgan xamda ulardan foydalanish va tadbiq etish.

Informatikani shartli ravishda uchta asosiy qismlarga bo'lishimiz mumkin.

- Apprat vositasi
- Algortimlar
- Dasturlar

Bo'lajka informatika o'qituvchisi keng ma'noda fan va ishlab chiqishda texnika vositalarida foydalangan xolda qiziqarli dasturlarni ta'labalarga etkazib berishdir.

Bo'lajak o'qituvchilar axborot texnologiyalari vositasi yordamidsha ilm-fan, ta'lim va tarbiya maqsadlariga asosida didaktik vazifalarini amalga oshirishda qo'yidagi ko'nikma, malakaviy kompetensiyalarda echish mumkin.

Bo'lajak inormatik o'qituvchilari komp'terlarda Axborotlarni shaklantirishda ko'yidagi ta'lablarni bilishi kerak.

Axborotlarni qayta ishlash, saqlash, va uni uzatish.

Kompyuterlarning xarakteristikalarini o'rganish.

Dasturlarga mos bo'lishi kerak.

Bo'lajak informatika o'qituvchilarni kasbga tayyorlashda induvidal yondashuv asosida masalalarni echish davrda bugungi davrda didiktikaning asosiy vazifalarida dolarb muammollari xisoblanadi. Bu dolzarb masalalarni ta'limning xar bir turli dolzarb bosqichlarida xar xil yo'sinda ko'rishimiz mumkin. Chunki ta'laba yoshlar o'zlarigina mos bo'lgan har hil va turli diagramali ko'rsatkichlari bilan texnologiyalarni o'zlashtirishni ko'rsatadi.

Shuningdek bo'lajak informatika o'qituvchisi integrativ yondashuv asosida kasbiy tayyorlashni takomillashtirishga ularni mos xolda innovation metodlardan va texnologiyalarni ishlab chiqish, shuningdek, ilmiy metodikkalar ta'minotini tayyorlashda ushbu soxalarning dolzarb yo'nalishlari xisoblanadi.

Shunegdek maskur ilim tadqiqotlar ishlarida integrativ yondashuv negizlarida bo'lajak informatika o'qituvchilarini tayyorlashda modernizasiyalashgan masalalar qaralgan.

Ushbu masalani hal etishlarida dastlabki an'anaviy ta'limlar tizimiga xos va moslashtirilgan bo'lgan davlat hujjatlarinilar o'rganilib chiqilgan va ulardagi bo'lajak informatika o'qituvchilarni hozirgi zomon talablari asosida kasbga yo'naltirilgan moderniazisiyalashga kursatilgan goyalar va muammo echimlarini hal qilishida e'tibor qaratilgan bo'lib ulardagi didaktik imkoniyati hisoblanadi. Qo'yida ba'zilar bilan tanishib chiqaylik

Bo'lajak informatika o'qituvchilarni kasbga va kasbiy fanlarga tayyorlashda Davlat ta'limlarining standartlari mavjudligi.

Bo'lajak informatika o'qituvchilarni kasbiy faoliyatlariga tayyorlashda fanga oid bo'lgan barcha Davlat ta'limi standarti mavjudligi.

Bo'lajak informatika o'qituvchilarni malaka talablari mavjudligi.

Talim yo'nalishing o'quv rejasiga muvofiq ravishda bo'lajak o'qituvchilarni amaliy faoliyatlariga tayyorlash jarayonini integrativ

yondashuvlar orqali amalga oshirish mumkinligini ta'kitlab o'tishimiz joyizdir.

Yuqoridagilarni ko'rsatilgan xulasaviy fikrlar asosida infomatika fanidagi algortim masalalarni echimini xal qilishda muammo echimidir.

Bo'lajak informatika o'qituvchisi integrativ yondashuv asosida tayyorlashning ilmiy jihatga qaratilgan mukamal ta'limlar mazmunlarni ishlab chiqishlariga kengrok et'bor bergan.

Bo'lajak informatika o'qituvchilarini integrativ yondashuv asosida tayyorlashda matematik modellashtirishga oid masalalarni echishda dasturlardan foydalanish

Bo'lajak informatika o'qituvchisi komp'yuterda matematik modellashtirishga tayyorlashda belgilangan tartibda qo'yidagilar ko'rsatilgan.

Turli matematik masalalarni murakkablikdan katiy nazar ularni kompyuterlarda modellashtirishning umumiy nazariyasini umumlashtirgan xolda chukurlashtirish.

Kompyuterda kiritilgan matematik modellashtirishning dasturlar yordamida xisob ishlarni bajarish va unga ishlov berish va uni e'lon qilish.

Shaxsiy kompyuterlarda ishlashda ko'nikmalari va malakaini shakllantirish.

Kasbga tayyorlashda yangi zamonoviy axborot texnologiyalardan foydalanish.

Xulosa va takliflar. Integrativ yondashuv muhitini shakllantirishning informatika fanini pedagogik vaziyatlarni o'rganish. Informatika fanini o'zlashtirishda, matematika fani va dasturlashda ingliz tillarni bilishi kerak. Mustakil ravishda o'z ustida induvidual ta'limdan foydalangan xolda amaliy va tajriba ishlarni kompyuterda bajarishi lozim. Informatika o'qituvchisi amaliy va tajriba ishlarni o'tkazish, berilayotgan bilim va ko'nikmalarni asosiy fanlari bilan uzviy bog'likligi, shuningdek integrasiyalashuviga yondashgan xolda alohida tajribalarga e'tiborga olib, darsliklarni va o'quv qullamma yaratishda kompetensiyaviy yondashishda maqsadlarga muvofiq dasturlar hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. M.Aripov, B.Begalov "Axborot texnologiyalari" o'quv qo'llamma T."Noshir" 2009. 368-b
2. S.S.Qosimov "axborot texnologiyalari" texnik oliy o'quv yurtlari bakalvriyat bosqichi talabalari uchun o'quv qo'llamma sifatida tavsiya etilgan. Toshkent shahri 2006.
3. Рыжова Н.И. Развитие методической системы будущих учителей информатики. И.И. Рыжко-ва: Автореф. Дисс. Д-ра пед. Наук СПб, 2000-54 с
4. Фазлиев, Ж. Ш. (2023, October). ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ ОРҚАЛИ СУҒОРИЛГАН ОЛМА БОҒЛАРИНИНГ ТУПРОҚ АГРОКИМЁВИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ. In Proceedings of International Conference on Educational Discoveries and Humanities (Vol. 2, No. 11, pp. 19-23).
5. Фазлиев, Ж. Ш. (2019). EFFICIENCY OF USE OF CLAY WATER WITH DROP IRRIGATION. ЖУРНАЛ АГРО ПРОЦЕССИНГ, (4).

6. Xudayev, I. J., & Tojiyev, S. M. (2023). NAMLATGICH-BLOKLARDAN HOSIL QILINGAN EKRANLI EGATLARDAN G 'O 'ZANI SUG 'ORISH TEXNOLOGIYASI. In Uz-Conferences (Vol. 1, No. 1, pp. 514-519).
7. Худайев, И., & Фазлиев, Ж. ТЕХНОЛОГИЯ КАПЕЛЬНОГО ОРОШЕНИЯ САДОВ И ВИНОГРАДНИКОВ. JURNALI, 176
8. Fazliyev, J. (2017). Drip irrigation technology in gardens. Интернаука. Science Journal, 7(11).
9. Fazliyev, J. (2018). Modern irrigation methods for gardens. Science, 22, 24-26.
10. Фазлиев, Ж. Ш., & Баратов, С. С. (2014). ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ГЛИНИСТОЙ ВОДЫ ПРИ КАПЕЛЬНОМ ОРОШЕНИИ. The Way of Science, (4), 77.
11. Fazliyev, J. EFFICIENCY OF APPLYING THE WATER-SAVING IRRIGATION TECHNOLOGIES IN IRRIGATED FARMING «ИНТЕРНАУКА» Science Journal № 21 (103) June 2019 г.
12. Khudaev, I., & Fazliev, J. (2022). Water-saving irrigation technology in the foothill areas in the south of the Republic of Uzbekistan. Современные инновации, системы и технологии, 2(2), 0301-0309
13. Фазлиев, Ж. Ш. (2017). Боғларда томчилатиб суғориш технологияси. Интернаука, (7-3), 71-73.
14. Худайев , И., & Тожиев , Ш. (2023). БОҒ ВА УЗУМЗОРЛАРДА ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШ ТЕХНОЛОГИЯСИНИ ЖОРИЙ ҚИЛИШНИНГ САМАРАДОРЛИГИ. Talqin Va Tadqiqotlar, 1(1). извлечено от <https://talqinvatadqiqotlar.uz/index.php/tvt/article/view/220>
15. Фазлиев Жамолитдин, Тожиев Шерзод, & Холиқов Шарифбек. (2024). СПОСОБЫ ЭКОНОМИИ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ В САДАХ. Uz-Conferences, 1(1), 520–525. Retrieved from <https://uz-conference.com/index.php/p/article/view/110>
16. J.Sh.Fazliyev., Sh.M.Tojiev., Sh.D.Khalikov. (2024). EFFICIENCY OF USE OF CLAY WATER WITH DROP IRRIGATION. Uz-Conferences, 1(1), 504–509. Retrieved from <https://uz-conference.com/index.php/p/article/view/107>
17. I.J.Xudayev, I.J.Xudayev, & Sh.M.Tojiyev. (2024). NAMLATGICH-BLOKLARDAN HOSIL QILINGAN EKRANLI EGATLARDAN G'O'ZANI SUG'ORISH TEXNOLOGIYASI. Uz-Conferences, 1(1), 514–519. Retrieved from <https://uz-conference.com/index.php/p/article/view/109>
18. Khamidov, M. K., Juraev, U. A., Buriev, X. B., Juraev, A. K., Saksonov, U. S., Sharifov, F. K., & Isabaev, K. T. (2023, February). Efficiency of drip irrigation technology of cotton in saline soils of Bukhara oasis. In IOP Conference Series: Earth and Environmental Science (Vol. 1138, No. 1, p. 012007). IOP Publishing.
19. Sharifov Firdavs, & Mirzamurotov Mirshod. (2024). G'O'ZA O'SIMLIGINI YETISHTIRISHDA SUV TEJAMKOR SUG'ORISH TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH. Uz-Conferences, 1(1), 461–464. Retrieved from <https://uz-conference.com/index.php/p/article/view/98>
20. Sattorovich, S. U., & Qobil o'g'li, S. F. (2022). BUG 'DOY O 'SIMLIGI VA DONINING XALQ XO 'JALIGIDA BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI.